

VAIKO RAIDA NUO 1 IKI 3 METŲ

logopedė – specialioji pedagogė Aušra Kauzonė

VAIKO RAIDA NUO 1 IKI 2 METŲ

FIZINĖ RAIDA:

- Bėgioja ir dažniausiai sustoja nukritęs.
- Gerai ir noriai laipioja, spiria, mėto kamuolį.
- Viena ranka pradeda naudotis daugiau (dominuoja).
- Knygelės puslapius bando versti po vieną.
- Keiverzoja piešimo priemonėmis.
- Juda pagal muziką.
- Savarankiškai atsigeria ir valgo.
- Juda kiek galima greičiau.
- Išmoksta „daryti ant puoduko“

EMOCINĖ RAIDA:

- Sapnuoja košmarus.
- Gali žaisti fantazavimo žaidimus.
- Lengvai suirzta, jaučiasi „pasaulio bamba“, dažnai užsispiria.
- Atsiranda pirmosios baimės.

SOCIALINĖ RAIDA:

- Reikalauja daug dėmesio, mėgsta pasikeitimus aplinkoje.
- Padeda namų ruošoje.
- Nenori dalintis daiktais, žaislais.
- Žaidžia žaidimus su kitais vaikais.
- Dažnai girdimi žodžiai „ne“, „mano“.

KOGNITYVINĖ (INTELEKTINĖ) RAIDA:

- Pamokytas gali nubrėžti _____ arba ○
- Knygoje pirštu rodo paveikslėlius.
- Žodyne iki 20 žodžių, kelios frazės.
- Noriai klauso trumpų istorijų.
- Parodo ir įvardina kelias kūno dalis.
- Gestais arba žodžiu išreiškia savo poreikius.
- Vadina save vardu.
- Suranda ir gali sugrupuoti panašius objektus.
- Problemų sprendimo įgūdžiai gerėja kasdien.
- Pastato 5-6 kaladėlių bokštą.

ŽAIDIMAI, ŽAISLAI:

- Spalvoti kamuoliukai
- Kaladėlės, dėžutės, indeliai.
- Storos kreidelės ar flomasteriai
- Gyvūnų ar žmonių figūrėlės ir lėlės
- Žaislinės mašinėlės ir traukiniai
- Įvairios formos rūšiavimui
- Paprastos dėlionės
- Žaislai, kuriuos galima traukti arba stumti.
- „Kur joji Jonai?“
- „Kepu kepu bandeles“
- „Virtuvėlė“
- „Mašinų garažas“
- Ir kt.

SVARBU:

- ! Vaiko žaidimuose dalyvauja (ne stebi bet dalyvauja) tėvai.
- ! Žaidimų metu užduokite klausimus „Kur ausytė?“, „Ką sako šuo?“, „Kaip pypia mašina?“ ir pan.
- ! Netaisykite vaiko tarimo – pakartokite žodį ar frazę taisyklingai.
- ! Dienotvarkėje nustatykite tvirtas taisykles bei reikalavimus ir nuosekliai jų laikykitės.

VAIKO RAIDA NUO 2 IKI 3 METŲ

FIZINĖ RAIDA:

- Lengvai lipa laiptais.
- Fiziškai aktyvus, judrus.
- Gera akių – rankos koordinacija.
- Tvirtai rankoje laiko piešimo priemonę.
- Žaidžia su mažais daiktais.
- Gali panešti sunkesnius daiktus, stumia, traukia.
- Apsirengia paprastą rūbą.
- Moko minti triračio pėdalus, balansinį dviratį.
- Valgo savarankiškai
- Pasiprašo į tualetą, „nelaimių“ beveik nepasitaiko.

EMOCINĖ RAIDA:

- Mažiau prieštarauja.
- Fantazuoja ir žaidžia vaizduotės žaidimus.
- Jautrus kitų jausmams, užjaučia.
- Gali jausmus išreikšti žodžiais.
- Vis dar „pasaulio bamba“ 😊
- Jau naudoja įvardį „aš“, „man“.
- Patinka rutina ir ritualai.
- Gali pabūti be tėvų.
- Atpažįsta artimos aplinkos žmones.

VAIKO RAIDA NUO 2 IKI 3 METŲ

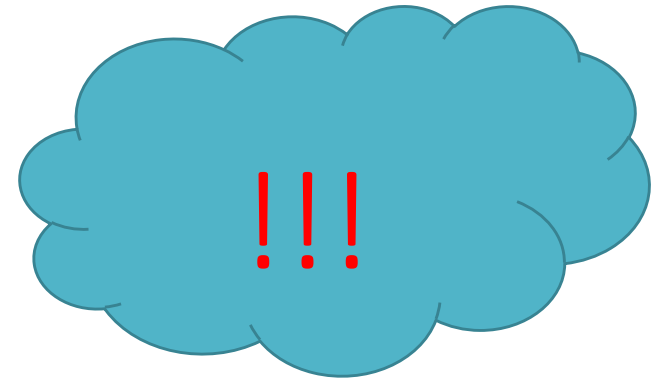
SOCIALINĖ RAIDA:

- Taiko keletą higienos įgūdžių.
- Ilgesnį laiką sukaupia dėmesį veiklai.
- Mėgsta žaisti su bendraamžiais.
- Žaidžia vaidmenų žaidimus.
- Mokosi dalintis daiktais, atsižvengti į kitų poreikius ir jausmus.
- Mokosi pasakyti „ne“.
- Daugiau laiko praleidžia žaisdamas vienas.
- Didesnis ryšys su aplinka.

KOGNITYVINĖ (INTELEKTINĖ) RAIDA:

- Žodyne iki 200 žodžių.
- Mokosi kalbėti 3-4 žodžių sakiniais.
- Suprantama ~50 procentų kalbos.
- Noriai mokosi naujų žodžių.
- Naudoja įvardžius „aš“, „tu“.
- Pasako savo vardą.
- Supranta, kas yra skaičiai.
- Gali atpažinti daugelį daiktų ir paveikslėlių.
- Dėlioja paprastas dėliones
- Stato statinius iš kaladėlių.
- Piešinyje galima atpažinti žmogų.
- Apsiauna batus.
- Vykdo 2-3 nurodymus iš eilės.
- Vystosi simbolis mąstymas, po truputį suvokia priežasties – pasekmės ryšį.

Šiuo laikotarpiu SVARBU:

- Suteikti vaikui laisvę tyrinėti, nuolat būti šalia iškilus pagalbos poreikiui.
- Pasidžiaugti vaiko savarankiškumo sėkmėmis, paguosti kai nesiseka.
- Mokantis „tualetų reikaliukų“, nedaryti spaudimo.
- Ypatingai daug JUDĖKITE. Pasirūpinkite, kad judėjimas būtų saugus ir smagus.
- Didėjant vaiko autonomiškumui nusistatykite ir laikykitės ribų ir taisyklių. Skatinkite tinkamą elgesį, girkite.
- Baimių periodas dar nepraėjo. Neignorukite vaiko baimių.

ATKREIPKIME DĖMESĮ:

- Ankstyvoji intervencija – efektyviausia, kai pagalbos priemonės vaikui pradedamos taikyti per pirmąsias 1000 jo gyvenimo dienų (iki 3 metų).
- Nepakankamai išlavėjusi smulkioji ir stambioji MOTORIKA – ženklas, kad vaikas turi arba turės sunkumų.
- Dėl kalbos ir komunikavimo sutrikimų ar sunkumų, apribotos tampa ir kitos pažintinės funkcijos, emocinė, socialinė ir fizinė raida.
- Ugdymo įstaigoje, MOKYTOJAS pirmasis, kuris pastebi, įsivertina ir teikia pagalbą vaikui, teikia rekomendacijas tėvams.
- Kalbėdamas su tėvais, mokytojas privalo tiksliai nurodyti vaikui kylančius sunkumus. Sunkumai turi atsispindėti ir vaiko vertinimuose.